

พระราชบัญญัติรักษาป่า

พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่ว
 กันว่า ไม่ต่าง ๆ ซึ่งเรียกกันว่าไม้กระยาเลย แด ของ ป่า ซึ่งเก็บมาจาก
 ป่า เช่น น้ำมันยาง ดีเคียด เป็นต้น ทุกวันนี้ เก็บภาษีอยู่หลายอย่าง
 หลายวิธี ซึ่งเป็น การลำบาก ทั้ง ผู้ที่ทำการค้าขาย แด เจ้าพนักงาน ผู้ตรวจ
 เก็บ อีกประการหนึ่ง ทุกวันนี้ ไม่อย่างอื่น นอกจากไม้สัก เป็นต้น ค้า
 มีราคาขึ้น เป็นเหตุให้คน เกือบตัดฟันไม้มาขายโดยมิได้ มีวิธีที่

ราชกิจจานุเบกษา

~~พระราชบัญญัติว่าด้วยการขึ้นราคาไม้~~
จะตั้งจนพรรณไม้ชนิดที่มีราคาไว้ให้ยักยาว ที่ซึ่งเคยเป็นป่าไม้
อันมีราคาตกต่ำลงที่ปราศจากประโยชน์ โดยคนตัดไม้เสียเกินกว่า
กำลังบ้าง บางที่ทำไว้ในที่ป่าซึ่งอุดมด้วยไม้มีค่าบ้าง ป่าเสียไป
ด้วยเหตุเหล่านี้มากจนทุกที่ ถ้าไม่จัดการตรวจตรารักษาป่าไม้ให้
ทำแต่พอกำลังป่าแล้ว ไม้ที่มีค่าควรใช้เป็นสินค้าจะหมด ให้เป็น
อันตรายแก่การค้าขายทางนี้ได้ในเวลาหนึ่ง แต่ก่อนมาพระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา
พระราชบัญญัติจัดการบ่อน้ำมันพรรณไม้ตั้งแต่นั้นมา ถึงได้จัดการ
เช่นนั้นแล้ว จำนวนไม้ตั้งที่ใดจำหน่ายก็น้อยลง แลราคาแพงขึ้น
กว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก แลเห็นได้ว่ามิได้จัดการบ่อน้ำมันพรรณไม้ตั้ง
กันทั่วทั้งที่ ถ้าปล่อยให้ไม่มีค่าอย่างอื่นก็จะเป็นอย่างนั้น ทรงพระ
ราชดำริเห็นเช่นนั้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราช
บัญญัติไว้สืบไปดังนี้ว่า :-

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ มีนามว่า "พระราชบัญญัติรักษา
ป่า พ.ศ. ๒๔๕๖"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ได้ลงประกาศใน
หนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ คำบางคำในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าในที่ไม่ได้มีคำ
ประกอบให้เข้าใจความเป็นอย่างอื่นใช้ ให้พึงเข้าใจอธิบายของคำ
นั้นดังนี้ คือ

ข้อ ๑ คำว่า เสนาบดี คือ เสนาบดีที่บัญชาการ กรมป่าไม้

ข้อ ๒ คำว่า ป่า คือ ที่ดินซึ่งมีได้ พระราชทานพระบรมราชานุญาต

ให้ออกโฉนด แก่ผู้ใดทำบ้านเรือน หรือ ทำการเพาะปลูก

ข้อ ๓ คำว่า ไม้ คือ ไม้ยืนต้น ไม้กอ ไม้เถาทุกอย่าง นอกจาก ไม้สัก พง แดหญ้า

ข้อ ๔ คำว่า ของป่า คือ ต้นไม้อ่าง ๆ ไม้พุ่ม ไม้ถ่าน สัตว์เล็ก นาน้ำไม้ ยางไม้ (เช่น ยางต้น ชัน แด กายาน) เบ็ดอกไม้ ครั่ง น้ำมัน รวง ไข่ไม้ ดอกไม้ ผลไม้ แดสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากต้นไม้ทั่วไป รวมชนิดต้นหญ้าทั้งหมด (ตลอดพง ข้อ ปรี๊ด แดควา ฯลฯ) พรรณไม้ ไม้ต่าง ๆ หวายต่าง ๆ พรรณไม้เลื้อยต่าง ๆ

มาตรา ๔ ให้เสนาบดีมีอำนาจที่จะตั้งกฎข้อบังคับรักษาน้ำ ถ้า แดกฎนั้น ได้ รับ พระ ราชทาน พระ บรม ราชานุญาต แดประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา แล้ว ก็ให้ ถือว่า เหมือน เป็น ส่วนหนึ่งใน พระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ กฎที่ ให้เสนาบดีมีอำนาจตั้งไว้ เพื่อ การ รักษา น้ำ นั้น คือ

ข้อ ๑ ใน การ ที่จะ กำหนด ว่า แห่งใด ควร อนุญาต หรือ ควร ห้าม ไม้ให้ตัด ฟัน เาะ แฉ กาน ตี เลื่อย แดตัด ไร่ ไร่ ที่เดียว หรือ แด อย่างไร ตลอด จน การ ที่จะ อนุญาต หรือ จะ ห้าม ไม้ให้หา ของ ป่า ใน ที่ แห่งใด ๆ

ข้อ ๒ ใน การ ที่จะ กำหนด วิถี อนุญาต ให้ตัด ฟัน ตีควา เาะ แฉ เลื่อย ตี กาน ไม้ แดหา ของ ป่า ใน ที่ ซึ่ง ควร อนุญาต ตลอด จน การ ที่จะ ตรวจตรา ให้การ เป็น ไป ต้อง ตาม อนุญาต

* ข้อ ๓ ในการ กำหนด ชนิด และ ขนาดไม้ ที่จะ ตัด พัน ตี เเจาะ แด กำหนด ค่า ภาค หดวง ที่จะ เก็บ ใน ที่ แห่ง ใด เท่า ใด อย่า ให้ เกิน กว่า ๑๐๐ ๓๐ ของ ราคา ไม้ และ ให้ กำหนด ท้อง ที่ สำหรับ ผู้ ที่จะ มา เสีย ค่า ภาค หดวง นั้น

ข้อ ๔ ในการ ที่จะ ถด หย่อน หรือ ยก เว้น ค่า ภาค หดวง ใน ไม้ แด ของ บ้ำ ๑๓๑ ซึ่ง บุคคล นำ มา ใช้ ใน การ กุศล กรรม ประกอบ กิจ ของ ตน เอง เช่น ทำ บ้าน เวียน กสิกรรม การ จับ สัตว์ นำ เป็น ต้น

ข้อ ๕ ในการ กำหนด วิธี หา ของ บ้ำ วิธี ทำ สัตว์ เสีย คดี วิธี ทำ น้ำมัน ไม้ แด วิธี เฆ่า กำน

ข้อ ๖ ในการ กำหนด หรือ ห้าม จุก เผลา ไฟ อัน จะ เป็น เหตุ ให้ ไฟ ไหม บ้ำ

ข้อ ๗ ในการ ห้าม หรือ กำหนด ให้ ถาง ที่ ทำ ไร่ ใน บ้ำ

มาตรา ๖ กฎ เสนาบดี ที่ ตั้ง ขึ้น ตาม ลักษณะ การ ที่ กล่าว มา นี้ ให้ เสนาบดี มี อำนาจ ที่จะ กำหนด โทษ ครั้ง หนึ่ง จาก ไม้ เกิน ๖ เดือน หรือ ปรับ เป็น เงิน ไม้ เกิน ๕๐๐ บาท หรือ ทั้ง ปรับ แด จำ ทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๗ ให้ เสนาบดี มี อำนาจ ที่จะ ระงับ ไม้ ให้ ใช้ กฎ ข้อ บัง คับ ซึ่ง ตั้ง ขึ้น ตาม พระราช บัญญัติ นี้ แต่ บาง ส่วน หรือ ทั้ง หมด ใน ที่ เฉพาะ แห่ง ใด แห่ง หนึ่ง ใน เวลา ซึ่ง เห็น เป็น การ สมควร

มาตรา ๘ เมื่อ ได้ กำหนด ชนิด และ ขนาด ไม้ เข้า ใน กฎ ข้อ บัง คับ แล้ว ให้ เสนาบดี มี อำนาจ ที่จะ ยก ไร่ ขนาด หรือ ชนิด ไม้ ด้วย เพิ่ม เติม เข้า ใหม่

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๕๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๐ หน้า ๔๑๓

หรือ ถอน ของเก่า ออกตามที่เห็นสมควร แต่ต้อง ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ เมื่อได้กำหนดค่าภาคหลวง ภาษี หรือค่าธรรมเนียม ที่จะเก็บจากการ ทำไม้ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งว่าไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ แล้ว ให้เสนาบดี มีอำนาจ ลดหย่อน หรือ จะ เพิ่มขึ้น ทั่วไป หรือ แต่ บาง ตำบล ได้ ตามแต่ จะ เห็น สมควร เมื่อได้รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เป็น สำคัญ แต่ ย่ำให้ เรียก เก็บ กว่า ๑๐๐ ๓๐ ใน ราคา ไม้ หรือ สิ่ง ของ นั้น

หนึ่ง ไม้ หรือ ของ ไม้ ซึ่ง จะ ต้อง เสีย ค่า ภาค หลวง ตาม พระราช บัญญัติ นี้ แล้ว ให้ตั้ง เก็บ ค่า ภาษี ซึ่ง ได้ กำหนด ไว้ ใน พระราช บัญญัติ ซึ่ง ตั้ง ไว้ เมื่อ ร.ศ. ๑๑๑ แต่ ทั้ง ภาษี ขา ออก นั้น อีก ด้วย

พระราชบัญญัติตราไว้ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็น วันที่ ๑๑๙๗ ใน รัชกาล บัณฑิตยนี้

กฎข้อบังคับ

วาง ระเบียบ วิธี จัด การ รักษา ไม้

ด้วย ตาม ความ ใน มาตรา ๔ แห่ง พระราช บัญญัติ การ รักษา ไม้ พ.ศ. ๒๔๕๖ มีความ ว่า ให้เสนาบดี ซึ่ง บัญชาการ กรม ไม้ ไม้ มี อำนาจ ที่ จะ ตั้ง กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ การ รักษา ไม้ ถ้า แล ณ นั้น ได้ รับ พระราชทาน